

коефіцієнтів рентабельності, ділової активності, ліквідності, заборгованості та ринкової вартості [5].

Крім того, фінансові коефіцієнти можуть бути використані для порівняння різних підприємств у галузі. Однак варто зазначити, що різні способи бухгалтерського обліку на підприємствах можуть призвести до невідповідностей при обробці однакової фінансової інформації та зниження точності результатів аналізу фінансових коефіцієнтів. Крім того, для оцінювання ефективності управлінських рішень необхідно брати до уваги широкий спектр фінансових коефіцієнтів.

Висновки

- 1) Концепція забезпечення фінансової безпеки автомобілебудівних корпорацій повинна бути складовою стратегічного управління підприємством.
- 2) Одним з ефективних методів реалізації стратегії фінансової безпеки виступає формування стратегічних карт.
- 3) Враховуючи специфічні особливості кожного підприємства практично неможливо визначити єдиний оптимальний підхід до прийняття стратегічних управлінських рішень. Таким чином, необхідно визначати критерії контролю стратегії управління фінансовою безпекою, які в майбутньому можуть стати основою комплексної моделі діагностики управлінських рішень.

Список використаних джерел:

1. Д'яконова І. І. Фінансова безпека як складова системи стратегічного управління підприємством / І. І. Д'яконова // Фінансово-кредитна діяльність: проблеми теорії та практики. – 2013. – Вип. 1. – С. 102-109. – Режим доступу: http://nbuv.gov.ua/j-pdf/Fkd_2013_1_17.pdf
2. Мацьків О. І. Перспективи та загрози для ринку легкових автомобілів України від створення ЗВТ з ЄС: експертна оцінка / О. І. Мацьків, І. В. Лешух; ДУ «Інститут регіональних досліджень ім. М. І. Долишнього НАН України». – Львів, 2015. – 5 с. – Режим доступу: <http://ird.gov.ua/irdp/e20150302.pdf>
3. Черевко О. В. Стратегічне управління фінансово-економічною безпекою підприємства / О. В. Черевко // Ефективна економіка : Міжнар. наук.-практ. журнал. – 2014. – №2. – С. 63-67.
4. Сабліна, Н. В. Формування стратегічних карт у рамках реалізації процесу управління фінансовою безпекою підприємства [Текст] / Н. В. Сабліна, Т. Б. Кузенко // Бізнес Інформ. – 2013. – № 4. – С. 326-331.
5. Хаванова М. С. Стратегічне управління фінансово-економічною безпекою підприємства (на прикладі автомобілебудівних підприємств) [Текст] : автореф. дис. канд. екон. наук : 21.04.02 / М. С. Хаванова; ВНЗ "Ун-т економіки та права "КРОК". – Київ, 2015. – 22 с.

УДК 332.142.4:339.725

Бондар Л.В.

провідний економіст

*ДУ «Інститут економіки природокористування
та сталого розвитку НАН України»*

ПАРАДИГМА ФІНАНСОВОГО САМОЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ТЕРИТОРІАЛЬНИХ ПРИРОДНО-ГОСПОДАРСЬКИХ КОМПЛЕКСІВ НА ОСНОВІ ПРИНЦИПІВ ПРОЕКТНОГО УПРАВЛІННЯ ТА ПРОЕКТНОГО ФІНАНСУВАННЯ

В умовах наростання глобалізаційних процесів та необхідності інтеграції національної та регіональних економік до конкурентного світового фінансово-

економічного простору, все більшою кількістю вітчизняних та зарубіжних дослідників у якості бази для місцевого та регіонального розвитку вбачається наявний територіальний природо-ресурсний потенціал та можливості щодо його участі в інвестиційних проектах [1; 3]. Фактично, мова іде про формування таких економіко-організаційних механізмів, які би дозволили ресурсам територій функціонувати як капітал, тобто вартість, що генерує додану вартість.

Згідно з підходом фахівців ОЕСР та Єврокомісії щодо забезпечення сталого регіонального розвитку, формування капіталу повинне відбуватися саме з урахуванням конкурентних переваг тієї чи іншої території, забезпечуючи більш високий рівень віддачі від використання місцевих ресурсів та сприяючи при цьому генеруванню стабільних обсягів доданої вартості [2; 4]. З іншого боку, процес утворення територіального капіталу залежить від здатності органів територіального управління гармонійно поєднувати на місцях інтереси бізнес-структур та громад з урахуванням принципів збереження навколишнього середовища та ефективного використання природних ресурсів.

Розглядаючи територіальний природно-господарський комплекс (ТПГК) економічних систем національного, регіонального, муніципального рівнів як системну єдність природо-ресурсної та виробничо-господарської складових, які перебувають у тісній взаємодії з соціальним, фінансовим, інформаційним, управлінським середовищами, варто зазначити, що для реалізації принципів еколого-економічної збалансованості та формування територіальних природо-ресурсних капіталів необхідною є системна цілеспрямована діяльність з питань координації розвитку усіх складових підсистем ТПГК.

Вирішальну роль в успішній реалізації механізмів такої координації повинні відігравати ефективна управлінська політика, організація продуктивної співпраці між різними суб'єктами територіального розвитку, застосування ініціативного підходу до реалізації інноваційних заходів і процесів капіталізації територіальних ресурсів та активів. А тому, на нашу думку, формування територіальних природно-ресурсних капіталів доцільно проводити на основі корпоратизації виробничо-господарських відносин з використанням принципів проектного управління та проектного фінансування.

Ключовою особливістю імплементації механізму проектного управління територіальним розвитком є формування специфічного управлінського поверху, який займав би проміжне положення між центральними органами влади та органами місцевого самоврядування. До завдань органів такого корпоративного управління (представлених, наприклад, проектними компаніями, афілійованими з місцевими органами влади, територіальними кластер-корпораціями холдингового типу тощо) варто віднести, насамперед, збір необхідної інформації, ідентифікацію ресурсів, наявних на території, та необхідних для побудови ланцюгів створення вартості, конфігурацію прав власності на них, а також забезпечення укладення найбільш раціональних контрактів між їх власниками. Визначальною умовою ефективності проектного менеджменту за таких умов виступає порівняльний аналіз двох груп можливих

витрат: з одного боку – витрат на укладення контрактів між власниками ресурсів під координаційним керівництвом проектних управлінських структур (проектних менеджерів), а з іншого боку – суми можливих трансакційних витрат, які б понесли власники у випадку самостійного незалежного господарювання.

Проектне фінансування, при цьому, вбачається нами дієвою альтернативою сучасній ситуації, за якої, з одного боку, бюджетні фінансові ресурси в країні є надто централізованими, а відтак територіальні органи управління неспроможні самостійно формувати та управляти об'ємом своїх доходів, залежачи від зовнішніх трансфертів; а, з іншого боку, фінансові окремих природокористувачів є значно дезінтегрованими, що не дозволяє вловлювати природоресурсну ренту на території первинного локалітету природних ресурсів та використовувати її в інтересах місцевих територіальних громад. Розробка комплексу інституційних, управлінських та організаційно-економічних механізмів імплементації принципів проектного фінансування у практику забезпечення потреб у фінансових ресурсах для вирішення завдань сталого розвитку територій дозволить у перспективі акумулювати наявні на території активи природо-ресурсного походження, забезпечити їх максимально ефективне та прибуткове використання, використовувати генеровані ними грошові потоки у якості застави для залучення фінансових ресурсів ззовні (як через банківське кредитування, так і через використання механізмів фінансових ринків), а відтак – сприятиме завданню перетворення природо-ресурсних особливостей території у конкурентний товар, що володіє адекватним вираженням власної цінності.

Список використаних джерел:

1. Anatolia watershed rehabilitation project. Implementation completion and results report. – The World Bank. Sustainable development unit Europe and Central Asia region. – December 28, 2012. – 31p.
2. European Commission (EC). Territorial state and perspectives of the European Union. Scoping Document and Summary of Political Messages. – Brussels. – 2005.
3. Konvitz J. W. Changing economies: The territorial dimension. / J. W. Konvitz. – Informationen zur Raumentwicklung. – 11/12, 2000. – p. 657-663.
4. OECD. Territorial Outlook. – OECD, Paris. – 2001. – 292p.

УДК 336.774

Бороденко С.М.

*старший викладач кафедри інвестиційної діяльності
ДВНЗ «КНЕУ імені Вадима Гетьмана»*

**ОБЧИСЛЕННЯ РЕАЛЬНОЇ ПРОЦЕНТНОЇ СТАВКИ ПО КРЕДИТУ ДЛЯ СУБ'ЄКТІВ
ГОСПОДАРЮВАННЯ**

В процесі вибору схеми фінансування діяльності із використання банківського кредиту перед суб'єктами господарювання часто постає питання визначення критерію вибору схеми кредитування. Одним з ключових критеріїв у даному випадку виступає реальна процентна ставка по кредиту, яка визначає вартість кредиту для позичальника – суб'єкта господарювання.